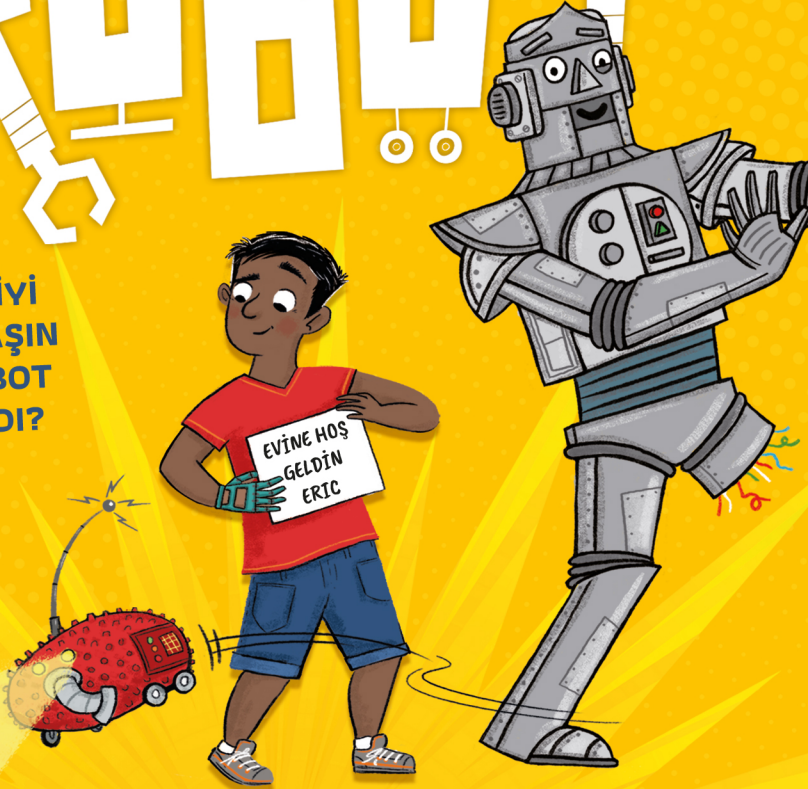

Frank Cottrell-Boyce

Kaçak ROBOT

YA EN İYİ
ARKADAŞIN
BİR ROBOT
OLSAYDI?

Frank Cottrell-Boyce

KAZAK ROBOT

KAÇAK ROBOT

© 2021, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2019, Frank Cottrell-Boyce
resim hakları © 2019, Steven Lenton

İlk baskı 2019 yılında, İngiltere’de *Runaway Robot* adı ile Pan Macmillan’a ait
Macmillan Children’s Books tarafından gerçekleştirilmiştir.

YAZAR: Frank Cottrell-Boyce
RESİMLEYEN: Steven Lenton
TÜRKÇELEŞTİREN: İpek Güneş Çıgay
EDİTÖR: Ümit Mutlu
SON OKUMA: Yağmur Yavaş Aydın
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Başak Matbaacılık Tanıtım Hizm. İth. İhr. AŞ
Çınar Mahallesi Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt/Ankara
Tel: 0 312 397 16 17

Birinci Baskı: Kasım 2021 (2000 adet)

ISBN: 978-605-285-614-7

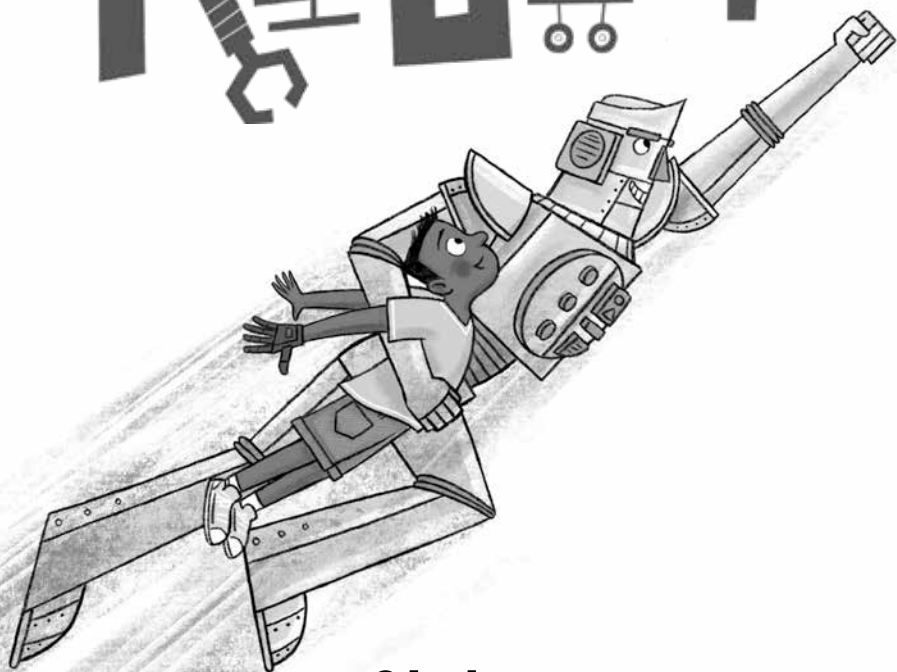
Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 51529

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde
tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt
ya da diğer yollarla iletilemez.

Frank Cottrell-Boyce

Kaçak ROBOT

 tudem

Frank Cottrell-Boyce

Ödüllü yazar ve senarist Frank Cottrell-Boyce, 1959 yılında İngiltere’de doğdu. Yazdığı ilk çocuk romanı *Milyonlar* büyük ses getirdi; Carnegie Madalyası kazandı ve Danny Boyle tarafından aynı isimle beyazperdeye uyarlandı. Cottrell-Boyce’un kitapları ayrıca Guardian Çocuk Kurmacası Ödülü, Whitbread Çocuk Kurmacası Ödülü (ismi şimdilerde Costa Kitap Ödülü oldu), Roald Dahl Güldürü Ödülü ve Blue Peter Kitap Ödülü de dâhil olmak üzere çok sayıda ödül için kısa listeye alındı.

Danny Boyle’la birlikte 2012 Londra Olimpiyatları’nın açılış törenini de tasarlayan Frank Cottrell-Boyce, *BBC Radio 2*’nin *500 Sözcük* isimli yarışmasında jüri üyeliği de yapıyor ve ailesiyle birlikte hâlen Merseyside’da yaşıyor.

Tudem Yayınları’ndan Çıkan Kitapları:

Benim Adım Hiç Kimse (*roman*)

Kaçak Robot (*roman*)

Steven Lenton

İngiltere’de doğdu. Frank Cottrell-Boyce’un bol ödüllü kitaplarının yanı sıra, çoksatan ve ödüller kazanan çeşitli çocuk kitaplarını resimledi, animasyon filmleri yaptı. Hâlen Brighton’da yaşıyor ve üstünde çalıştığı kitapları, çocukların hayal güçlerini ele geçiren büyüleyici, eğlenceli karakterlerle doldurmayı seviyor.

*Benden (çok) daha iyi olan diğ er yarıma, Denny'ye;
bu kitap, daha g z el bir d nya hakkında.*

*Ve bu geleceđi inřa etmeye yardım eden
t m biyonik kahramanlara.
Yola  ıkışlarınız hep heyecan dolu,
varışlarınız hep g rkemli olsun.*

GİRİŞ

Ben yarı-insan, yarı-makineyim.

Azıcık da biyoniğim.

Aslında Wolverine gibiyim.

Bana “Alfie Wolverine” diyebilirsiniz.

Hayır hayır, doğru değil. Yalanım yok: Wolverine gibi bile değilim ben. UzuV Lab'daki “Yeni UzuV, Yeni Hayat” dersleri sırasında söylemeyi öğrettikleri şeylerden biriydi bu: “Wolverine gibiyim.” İnsanların sana güleceğinden veya yarı-mekanik olduğun için senden nefret etmeye başlayacağından endişeleniyorlar; bu yüzden, buna benzer bir sürü şaka ve alaycı laf öğretiyorlar.

Bu şakaların işe yaramadığı durumlar içinse karate öğretiyorlar.

Aslında orada, ne düşünmen gerektiğini bile öğretiyorlar.

Örneğin, başına gelen kazanın nasıl gerçekleştiğini fazla konuşmamayı öğretiyorlar. Kazalar olur işte. Yapacak bir şey yok. Kaza hakkında konuşmaya başlarsan, kaza hakkında düşünmeye de başlarsın. Düşünmeye başladıktan sonra da çok

geçmeden, *Yaşananlar benim hatam mıydı? Neden başka türlü davranmadım?* falan gibi kötücül fikirlere dalarsın. Birinci kural: Başına gelen kaza hakkında konuşma. Başka şeylerden bahset.

Verilen tavsiye bu.

Bu yüzden sana kendimden bahsetmeyeceğim.

Ben sana Eric'i anlatmak istiyorum.

Eric kayboldu.

Hiçbir iz yok. Tuhaf bir şey bu, çünkü normalde Eric nereye giderse gitsin ardında bir sürü işaret bırakır. Örneğin kırık kapılar, tekerlekleri ezilmiş çöp kutuları... Hatta bir keresinde, ağaca takılıp kalmış bir araba vardı. (Evet, sıkıntı yaratan bir durumdu bu.)

Ama bugün hiçbir şey yok. İpucu bile yok. Sanki buhar olup uçu. Oysa onu gözden kaybetmek pek kolay değildir.

Çünkü Eric, bir metre doksan beş santim boyundadır.

Sarkı söylemeyi sever.

Aşırı derecede kibardır.

Uysal biridir, ona ne söylenirse yapar.

Metalden imal edilmiştir.

Neşeli olduğunda gözleri parlar. Lafın gelişi değil, gerçek anlamıyla.

Endişelendiğinde ise ağzından ateş püskürtür. Evet, yine gerçek anlamıyla.

Zaten Eric, söylenenleri gerçek anlamıyla algılama eğilimindedir.

Hafif atıştırmalıklar hazırlayabilir sana.

Istenmeyen misafirlerden de hemencecik kurtulur.

Onu bahçedeki alet kulübesinde rahatça saklayabilirsin.

Endişelendiği zaman manyetik hâle gelir.

Herkes onu hemen tanır.

Buna karşın kimse onu görmemiş.

Mesele şu ki... onu bulmayı gerçekten istiyorum. Bunu en çok da senin için istiyorum.

Eric her zaman, bir şeyleri kaybettiğinde son yaptıklarını adım adım tekrarlamaya çalışmak gerektiğini söyler.

Bu yüzden ben de adımlarımı toparlıyorum şimdi.

Adım adım gideceğiz.

1. ADIM: BİR PARTİYE DAVETSİZ GİRDİM

Okulu ille de kıracaksan bunu havalı bir şekilde yap. Gidecek doğru düzgün bir yerin olsun. Okuldan daha iyi bir yer. Çünkü ne de olsa, “Yeni Uzuv, Yeni Hayat” derslerini kıran ve günlerini Gökyolu Park’taki çocuk bahçesinde bulunan küçük ahşap evde saklanarak, yahut Concorde Meydanı’ndaki otobüs durağında popoları uyuşana ve cep telefonları can sıkıntısından kendini kapatana kadar oturarak geçiren bazı kişiler var. (İsim vermek gibi olmasın ama, Shatila Mars.)

Hayır. Böyle yapmamalısın.

Mükemmel tesislere sahip, ücretsiz eğlence sunan, sıcak ve heyecan verici bir yere gidebilirsin.

Ben mesela, okulu kırdığımda, havaalanına giderim.

Bak, okuldan kaçtığım için hayal kırıklığına uğramış olabilirsin, evet. Ama cidden, dinlemeye devam et bence.

Kimsenin yüzünü görmek istemediğim bir gündü. Belirli bir planım da yoktu aslında. Okulun kapısına kadar gelmiştim, fakat sonra bir anda yoldan çıktım. Kelimenin gerçek anlamıyla.

Adı “Sirk Meydanı” olan ama sirk falan içermeyen kavşaklı meydana geri döndüm. Ortasında ağaç bulunan trafik adalarına böyle diyorlar. Etrafta hokkabaz ya da ateş yutan birileri yoktu tabii. Yalnızca, durakta beklemekte olan 10A otobüsü vardı. Ha bir de, ağacın altında takılan Shatila ve arkadaşları. Beni gördükleri an, yaban hayatı belgesellerindeki yırtıcı hayvanlar gibi ayağa fırladılar.

Onları görmemiş gibi yapıp otobüse bindim. 10A sürücüsüz bir otobüstür; yani “neden okulda olmadığımı” sorabilecek bir şoförü yoktu. Yolculuğun tadını çıkarmak için arkama yaslandım.

Beş durak sonra havaalanına yaklaşmıştı bile otobüs. Hayatım boyunca burada yaşamış olsam da, hatta uçaklar tepemizden, kanatlarındaki büyük flapların hareket edişini görebileceğim kadar alçak şekilde geçse de o güne kadar havaalanına hiç gitmemiştim.

Shatila, sadece geçen uçaklara bakarak bile saatin kaç olduğunu söyleyebilir. Örneğin “Amsterdam’a giden on kırk beş uçağı” gibi.

Mantığım bana, *Öyle elini kolunu sallayarak havaalanına giremezsin. Bilet, pasaport falan lazım*, derken, kafamın içindeki farklı bir ses, *Bakalım neler olacak...* diye meraklanıyordu.

Elbette ben ikinci sesi dinledim.

Kapıdan girdim ve kendimi sihirli bir krallıkta buldum.

Otobüsteyken dükkânların, evlerin, köpeklerini gezdiren veya bebek arabalarını iten insanların yanından geçmiştik. Havaalanı kapılarının bu tarafında ise tekerlekli bavullarını çeken takım elbiseliler, yazlık giysilere bürünmüş aileler, ünifor-

lılar ve uçmaya hazırlanan insanlar vardı. Tepemdeki bilgi panosunda, daha önce yalnızca televizyonda gördüğüm şehirlerin isimleri yazıyordu: Paris, Roma, Prag... Adını bile duymadığım yerler de vardı gerçi, uydurma gibi görünen yerler: Faroe, Knock, Riga... Ev, okul falan gibi tüm sıradan şeyler bir anda çok uzaklarda, gerçek değilmiş gibi kalmıştı. Tüm bu yeni yerler, sadece bir adım ötemdeymiş hissi veriyordu bana.

Elbette, havaalanının Gidiş kısmındaysan, bir yere *gidiyor-muşsun* gibi görünmen gerekir. Özellikle de yanında yetişkin bulunmayan bir yedinci sınıf öğrencisiysen. *Nereye gidiyorsun?* sorusuna, *Hiçbir yere*, diye yanıt verebilirsin tabii; fakat yine de *hiçbir yer*, fazlasıyla geniş bir alan. Hedefini daraltsan iyi olur diyorum o yüzden. Hiçbir yere gitmek yerine, belirli bir varış noktası seç ve gitmeyeceğin yerin orası olduğuna karar ver.

Ben, Florida'daki Disney World'e gitmemeye karar verdiğimden, Miami uçağı için C Bölümündeki 23. Kontuarın kuyruğuna girdim. Sonra kendimi rahatlamaya bıraktım. Herkes sırada beklemekten şikâyet ediyordu ama ben bayılmıştım; orada öylece durup reklamları, gelip giden insanları izlemek ve okulda Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersine girmek yerine Miami'ye uçuğumu hayal etmek hoşuma gidiyordu.

Havaalanının nasıl işlediğini anlamaya çalıştım.

Belki de yarı-makine olduğum içindir ama, her şeyi bir makinanmış gibi düşünmeye başladığımı fark ettim. Örneğin, bence, havaalanını bir elektrikli süpürge gibi düşünebilirsin. İnsanları şehirden, otobüslerden ve arabalardan metal tüplere çekiyor, sonra da onları gökyüzüne tükürüyor. Buna Gidiş deniyor.

Havaalanı süpürgesinin iki ayarı var: Gidiş ve Geliş.

Gidişler tamamen sıkıntıdan ibaret. Herkes, uçup gitmeden önce doğru tüpe girmek için koşturuyor.

Gelişler ise gayet rahat. Süpürge, insanları gökten emiyor ve evlerine gönderiyor.

Gidişler stresli. Sinirden ağlayan insanlarla dolu.

Gelişler ise mutluluktan ağlayan insanlarla dolu.

Yani Gelişler aslında birer parti.

Ve ben o gün, sonraki gün ve o andan itibaren canımın her çektiği gün, bu partiye davetsiz olarak girdim.

Geliş kısmındaki insanlar, *check-in* yapmak veya bagaj teslim etmek için kuyruğa girmez. Çoğunlukla bir bariyerin arkasında dururlar ve üstünde “Geliş” yazan büyük, otomatik kapılara bakarlar. Uçak indikten kısa süre sonra, valizlerini çeke çeke gelen insanlar o kapılardan geçmek için yığılırlar. Bekleyenler, gelenleri tanıyorlarsa bariyerin altından geçip ileri atılır ve onlara sarılırlar. Bazen, bekleyenlerin bir kısmı, gelenlerin görmesi için tabelalar taşır. Bu tabelalarda çoğunlukla “Bay Soyinka” gibi isimler yazar. Tabelacılar genelde taksi şoförleridir. Bazen de, “Uluslararası Labradoodle Sözleşmesi Temsilcileri, Hoş Geldiniz!” pankartları tutan takım elbiseli insanlar. Kimileri ise “Evine Hoş Geldin Anne” gibi mesajlar içeren rengârenk, özel tabelalar taşır. Bir defasında, üzerinde “Hayatımın Aşkı” yazan bir tabela görmüştüm; ama belli ki bu adamın aşkı karşılıklı değildi, çünkü adamcağız üç gün boyunca orada bekleyip sonunda evine yalnız başına dönmüştü. Bir defasında da *Yıldız Savaşları*’ndaki askerler gibi giyinmiş bir sürü insan, “Karanlık Tarafa Hoş Geldiniz” yazan bir pankartla gelmişti.

Geliş kısmında, “Uçan Çiçekler” adında bir çiçekçi ve “Hoş

Geldin Kahve” adında bir kafe var. Bazen insanlar, arkadaşları veya aileleri kapıdan içeri girdiği sırada orada yemek yiyor oluyorlar; bu insanlar, her on seferden dokuzunda, yerlerinden sıçrayarak kalkıyor ve yakınlarına sarıldıktan sonra da masalarına dönmeyi unutuyorlar! Böyle durumlarda, masanın yanından usulca geçerek bir avuç patates kızartması tırtıklayabilir ya da koca bir bardak kolayı yürütebilirsin. Ne yazık ki kimse cips bırakmıyor ama. Ucuz cipsleri bile yiyorlar.

Hayattaki tüm iyi şeyler hep “geçici” şeyler sanırım.

Kafeyi işleten kadının yakasında “Yemeklerimiz Hakkında Soru Sormaktan Çekinmeyin” yazan büyük bir rozet var. Tabii bu büyük bir yalan. Kadının görüntüsü, *Bana Hiçbir Şey Sormayın! İsim Başından Aşkın!* diye bağıyor âdeta.

Şunu söylemem gerek: Bir partiye davetsiz olarak katılacaksan, ortama nasıl uyum sağlaman gerektiğini bilmelisin. Aksi takdirde insanlar sana, *Neden okulda değilsin?* gibi sorular sormaya başlar. Bu sebeple ben de kendi tabelamı yapmaya karar verdim. Elbette kimseyi beklemiyordum; fakat üstünde “Aslında Kimseyi Beklemiyorum” yazan bir tabela da, yani... istemeyeceğim kadar dikkat çekerdi.

O gece alet kulübesini karıştırıp büyük bir karton kutu buldum; sanırım bir zamanlar içinde yorgan vardı. Kutunun bir kulakçığını yırttım ve üzerine, simli kalemlerle, “Evine Hoş Geldin” yazdım. İsim olarak ne yazacağımı bulmak için uzun süre düşündüm. “Kate” gibi sıradan bir isim, yüzlerce Kate’in başıma üşüşmesine yol açabilirdi. Bu yüzden doğrudan “Kate” yazmak yerine, biraz ayar çekerek “Katja” yazdım. Ansızın aklıma gelivermişti işte. *Inandırıcı bir isim oldu*, diye düşündüm.

Sıradışı, ama inandırıcı. İsmi nereden bulduğum hakkında hiç bir fikrim yoktu.

Ertesi gün, Bayan Sormaktan Çekinmeyin yanımdan geçerken tabelamı barikatın üzerinden sarkıtıyordum. Kadın ileri doğru yürümeye devam etti, çünkü hep çok meşguldür; fakat o an, başı birdenbire bana döndü. Beni fark etmişti. Birkaç dakika sonra diğer yoldan geri gelince ben de onu fark ettim. Roze-tindeki isim dikkatimi çekti: Katja. Yani Katja ismi hiç yoktan düşmüş değildi zihnime. *Bu* kadının adıydı. Farkında olmadan aklımda yer etmişti demek. Ve şimdi tam karşımda durmuş, tepemden bana bakıyordu.

“Adım Katja,” dedi. “Beni mi bekliyorsun?”

“Yok. Farklı bir Katja’yı bekliyorum,” dedim. “Katja teyzemi.”

“Gerçekten mi? Bugün mü geliyor?”

“Evet. Şeyden geliyor... Knock’tan. Bakın, uçağı az önce indi. Birazdan çıkar.”

“Teyzen *sürekli* gezen bir kadın olmalı o zaman, değil mi? Dün de buradaydın çünkü. Önceki gün de. Geçen hafta da. Günlerdir havaalanında onu bekliyorsun. Neden okulda değilsin?”

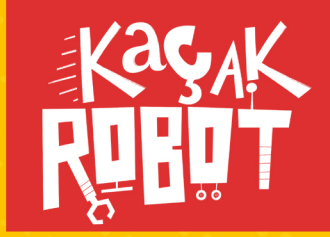
Elimi yakaladı. Ondan kurtulmaya çalıştım ama kesinlikle bırakmayacaktı.

Bu yüzden, yapabileceğim tek şeyi yaptım:

Elimi bıraktım.

Elimi bileğime tutturan mandalı çevirdim ve sağ elimi onun sol elinde bırakarak kaçtım. Yalnızca bir anlığına arkama bakınca, kadının, elinde tuttuğu şeye dehşetle gözlerini diktiğini gördüm.

Herkes sana bakarken, seçeneklerin vardır.

Koşup saklanabilirsin.

Kirpi gibi yere yatıp kıvrılabilirsin.

Ya da onlara bakabilecekleri bir şey verirsin.

Alfie insanlara elini verdi. Hayır hayır, elini uzatmadı; elini çıkarıp verdi. İnsanlar o ele bakakaldı, çünkü Alfie'nin eli son teknoloji harikası bir protezdi. Protez bir elin pek çok avantajı olsa da Alfie'nin hafızasındaki büyük bir gedik bu güzellikleri örtbas etti.

Fakat robot Eric'in eksikleri daha büyüktü: bir adet sol bacak, yerine getirilmesi gereken mühim bir vazifenin yoksunluğu, zihnindeki devasa karışıklık ve yitirilmiş bir hayat amacı...

Alfie ile Eric, muhteşem bir maceraya atılmak zorundaydı.

Çocuk edebiyatının büyük yazarı Frank Cottrell-Boyce, *Kaçak Robot*'ta zorlu bir göreve girişiyor ve kaybedilmiş şeylerin arasında doğan imkânsız bir dostluğu eğlenceli bir hikâyeyle bağdaştırıyor, okurlarını mest ediyor.

Türkçeleştiren: İpek Güneş Çığay